

HE 70/2010 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2010
KOLMANNEN LISÄTALOUSARVIOESITYKSEN
(HE 62/2010 vp) TÄYDENTÄMISESTÄ**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn täydentävän esityksen hallituksen kolmanteen lisätalousarvioesitykseen vuodelle 2010.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2010 *kolmatta* lisätalousarvioesitystä (HE 62/2010 vp) täydentävä hallituksen esitys. Hallituksen esitys vuoden 2010 *kolmanneksi* lisätalousarvioksi annettiin eduskunnalle 14.5.2010, eikä valtiovarainvaliokunta ole vielä antanut siitä mietintöään.

Valtiovarainministeriön hallinnonalan määrärahoihin ehdotetaan 1 milj. euron lisäystä momentille Euroopan rahoitusvakausväline nimisen erityisrahoitusyhtiön osakkeiden hankkimiseen. Osana Euroopan talouden vakauttamismekanismeja perustetaan euroalueeseen kuuluvien valtioiden erityisrahoitusyhtiö, josta käytetään nimeä Euroopan rahoitusvakausväline. Erityisrahoitusyhtiön tehtävänä olisi laskea liikkeelle velkakirjoja sekä myöntää lainoja tai tehdä luottojärjestelyjä vaikeuksiin joutuneiden euromaiden tukemiseksi. Ehdotettu määräraha käytettäisiin erityisrahaston Suomen osakepääoman ja sen korotuksen merkitsemiseen ja yhtiön toimintaa varten tarvittavaan etukäteisrahoitukseen.

Määrärahat

Liikennevirasto oikeutetaan solmimaan sopimuksia hankkeiden Seinäjoki—Oulu -rataosan perusparantaminen, Tampere—Orivesi -rataosan perusparantaminen ja Kotolahden sataman ratapihan kunnostaminen enintään 40 milj. euron kokonaiskustannusten määrästä kokonaan VR-Yhtymä Oy:n rahoituksella.

Täydentävään esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla ei ole vaikutuksia kehykseen luettaviin menoihin.

Valtion budjettitalouden alijäämä on 12,0 mrd. euroa vuonna 2010 ottaen huomioon vuoden 2010 kolmas lisätalousarvioesitys ja sen täydentävä esitys.

Tasapaino

Eduskunnan vuodelle 2010 hyväksymät tuloarviot ja määrärahat, eduskunnassa nyt käsiteltävänä oleva kolmas lisätalousarvioesitys sekä nyt ehdotettava täydentävä lisätalousarvioesitys, euroa

	Tuloarviot (ilman nettolainanottoa ja velanhallintaa)	Nettolainanotto ja velanhallinta	Määrärahat
Varsinainen talousarvio	37 409 233 000	13 064 792 000	50 474 025 000
I lisätalousarvio	891 000 000	-811 700 000	79 300 000
II lisätalousarvio	-	1 600 000 000	1 600 000 000
III lisätalousarvioesitys	2 198 327 000	-1 870 704 000	327 623 000
Täydentävä lisätalousarvioesitys	-	1 000 000	1 000 000
Yhteensä	40 498 560 000	11 983 388 000	52 481 948 000

TULOARVIOT

Osasto 15 LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta
Momentille merkitään vähennystä 1 869 704 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2010 kolmannen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennyksen pieneminen 1 000 000 eurolla kolmannen lisätalousarvioesityksen 1 870 704 000 euron vähennykseen nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdoteuista muutoksista.

Nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 12 033 388 000 euroa vuonna 2010. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 11 983 388 000 euroa vuonna 2010.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto)	12 033
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	11 983
2010 III lisätalousarvio	-1 869 704 000
2010 II lisätalousarvio	1 600 000 000
2010 I lisätalousarvio	-811 700 000
2010 talousarvio	13 064 792 000
2009 tilinpäätös	10 264 465 191

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

03. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että oikeusrekisterikeskuksen ja onnettomuustutkintakeskuksen päälliköiden virat voidaan muuttaa valtion virkamieslain (750/1994) 4 §:n 2 momentin 5 kohdassa (593/2005) tarkoitetuista valtion virkamiesasetuksen (971/1994) 1 §:ssä säädettäviksi viroiksi.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään vuoden 2010 kolmannen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan toiseksi kappaleeksi.

Oikeusrekisterikeskuksen ja onnettomuustutkintakeskuksen toimintaan ei kuulu merkittävässä määrin viranomaisiin tai kansalaisiin kohdistuvaa julkisen vallan käyttöä, joten näiden virastojen päälliköiden virat eivät ole luonteeltaan talousarviossa eriteltäviä virkoja.

2010 III lisätalousarvio	158 000
2010 talousarvio	6 241 000
2009 tilinpäätös	6 476 000
2008 tilinpäätös	6 276 000

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että käräjäoikeuksiin voidaan 1.7.2010 lukien perustaa kaksi käräjätuomarin virkaa (1 T13 ja 1 T11) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan kaksi laamannin virkaa (2 T15).

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2010 kolmannen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Vuoden 2010 kolmanteen lisätalousarvioesitykseen nähden virkojen perustamisajankohta on siirretty kesäkuun ensimmäisestä päivästä heinäkuun ensimmäiseen päivään.

2010 III lisätalousarvio	2 740 000
2010 talousarvio	229 470 000
2009 tilinpäätös	235 412 000
2008 tilinpäätös	226 276 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

92. EU ja kansainväliset järjestöt

87. *Euroopan rahoitusvakausvälineen osakkeiden hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan rahoitusvakausväline nimisen erityisrahoitusyhtiön osakkeiden merkitsemiseen, yhtiön toiminnan aloittamista varten tarvittavan etukäteisrahoituksen maksamiseen sekä järjestelyn toteutukseen liittyvien muiden menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentti lisätään vuoden 2010 kolmanteen lisätalousarvioesitykseen.

Ecofin-neuvosto päätti 9.—10.5.2010 pidetyssä ylimääräisessä kokouksessaan Euroopan talouden vakauttamismekanismista. Osana mekanismeja perustetaan myös euroalueeseen kuuluvien valtioiden erityisrahoitusyhtiö (special purpose vehicle), joka antaisi lainaa talouskriisiin joutuneelle euroalueeseen kuulvalle valtiolle. Erityisrahoitusyhtiöstä käytetään nimeä Euroopan rahoitusvakausväline (European Financial Stability Facility, EFSF). EFSF:n osakkaiksi tulevat kaikki euroalueeseen kuuluvat valtiot. EFSF:n johtokunnassa olisi yksi jäsen kustakin euromaasta. Euroopan komissio on mukana tarkkailijana. EFSF perustettaisiin Luxemburgin lain mukaan. Lainoitusta annetaan EFSF:stä vasta, jos EU:n talousarviosta rahoitettavan yhteisen vakausmekanismiin varat on käytetty ja rahoitustukea tarvitaan lisää. Kolmas elementti Euroopan talouden vakautusmekanismeja on Kansainväli-

sen valuuttarahaston (IMF) rahoitus, joksi arvioidaan noin 250 mrd. euroa.

EFSF:n tehtävänä olisi laskea liikkeelle velkakirjoja sekä myöntää lainoja tai tehdä luottojärjestelyjä vaikeuksiin joutuneiden euromaiden tukemiseksi. EFSF:sta myönnettävä lainoitus on sidottu tiukan ehdollisen talouden sopeuttamisohjelman noudattamiseen. Euroopan komissio vastaa lainoitusta hakevan valtion taloudellisen sopeutusohjelman laatimisesta ja ohjelman toteuttamisen seurannasta yhteistyössä Euroopan keskuspankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston kanssa. EFSF:n päätöksenteko tapahtuisi kaikissa keskeisissä lainoitusta koskevissa asioissa yksimielisesti. Euromaat takaisivat EFSF:n liikkeeseen laskevat joukkovelkakirjalainat Euroopan keskuspankin pääomaosuuksiin perustuvassa suhteessa. Takausten enimmäismääräksi on sovittu 440 mrd. euroa, josta Suomen osuus olisi 1,80 % eli noin 7,92 mrd. euroa. Takausten myöntämisestä EFSF:n varainhankinnalle säädetään erikseen lailla.

EFSF:n perustamisosakepääomaksi on suunniteltu 31 000 euroa. Kunkin eurovaltion osuus osakepääomasta määräytyisi, kuten takauksissa, Euroopan keskuspankin pääomaosuuden mukaan. Suomen osuus EFSF:n osakepääomasta olisi siten 558 euroa. EFSF:n yhtiöjärjestykseen sisältynee enintään 30 milj. euron osakepääoman korotusvaltuus. Suomen osuudesta olisi 540 000 euroa. Yhtiön toimintaa var-

ten tarvittavaan etukäteisrahoitukseen on arvioitu tarvittavan noin 5 milj. euroa, josta Suomen osuus olisi 90 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa on varauduttu siihen, että Suomen rahoitusosuus kasvaisi nyt suunnitellusta.

2010 III lisätalousarvio

1 000 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Aikuiskoulutus

30. Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 7 673 000 euroa vapaasta sivistystyöstä annetun lain 14 §:n mukaisiin opintoteliavustuksiin, laatu- ja kehittämisavustuksiin, ylimääräisiin avustuksiin ja rakenteellisen kehittämisohjelman tukemiseen sekä laatupalkintoihin.

Selvitysosa: Momentti lisätään vuoden 2010 kolmanteen lisätalousarvioesityk-

seen sen johdosta, että momentin määräraha-ko korjataan vuoden 2010 ensimmäisen lisätalousarvion käyttötarkoitusta vastaavaksi.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2010 III lisätalousarvio	—
2010 I lisätalousarvio	1 350 000
2010 talousarvio	163 359 000
2009 tilinpäätös	156 665 648
2008 tilinpäätös	152 090 219

Pääluokka 31
LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Liikenneverkko

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)

Valtuus

Liikennevirasto oikeutetaan solmimaan sopimuksia hankkeiden Seinäjoki—Oulu -rataosan perusparantaminen, Tampere—Orivesi -rataosan perusparantaminen ja Kotolahden sataman ratapihan kunnostaminen enintään 40 milj. euron kokonaiskustannusten arvonnäkökulmasta määrästä edellyttäen, että VR-Yhtymä Oy vastaa kustannuksista. Hankkeiden toteuttamiseksi Liikennevirasto saa solmia VR-Yhtymä Oy:n kanssa sopimuksen, jonka mukaan VR-Yhtymä Oy rahoittaa valtiolle kuuluvien ratatöiden kustannukset ilman valtion takaisinmaksuvelvollisuutta.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään vuoden 2010 kolmannen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan neljänneksi kappaleeksi.

Seinäjoki—Oulu -rataosan peruskorjaus käsittää pääosin routivan sepelikerroksen uusimisen ja puhdistamisen aloittaminen välillä Ylivieska—Oulu. Tampere—Orivesi -rataosan peruskorjaus muodostuu samoin routivan sepelikerroksen puhdistamisesta. Kotolahden sataman ratapihalle rakennetaan viisi ratapihaidetta.

2010 III lisätalousarvio	6 609 000
2010 talousarvio	894 243 000
2009 tilinpäätös	992 652 000
2008 tilinpäätös	969 544 000